

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihologie
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclu de studii	MASTER
1.6 Programul de studii / Calificarea	Psihologie clinică și psihoterapie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	TEHNICI TERAPEUTICE ÎN TERAPIA DE FAMILIE						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Alina ZAMOSTEANU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Alina ZAMOSTEANU						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					34
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					12
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Nu este cazul
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	• Nu este cazul

<p>5.3. Desfășurarea disciplinei pentru utilizarea instrumentelor de Inteligență Artificială Generativă (genIA)</p>	<p>În cadrul acestei discipline, utilizarea instrumentelor de genIA (ex. ChatGPT, Gemini, Claude, Copilot etc.) este permisă numai în condițiile stabilite de titularul de curs/seminar și cu respectarea normelor de integritate academică.</p> <p>- Utilizări permise: brainstorming de idei, sprijin pentru redactare și structurare, traduceri, revizuirii lingvistice, generarea de imagini, grafice, scheme, ilustrații, materiale video sau audio, avataruri și alte obiecte digitale, exclusiv în scop didactic.</p> <p>- Utilizări interzise: generarea integrală a lucrărilor (eseuri, rapoarte, proiecte) sau prezentarea de conținut creat de genIA ca fiind exclusiv personal. Pentru orice lucrare (eseu, portofoliu, proiect ș.a.), studentul este obligat să completeze un formular de declarație de transparență (pus la dispoziție pe platforma disciplinei). În acest document se menționează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumentul utilizat și versiunea, - tipul de sprijin oferit de genIA, - modul în care conținutul a fost verificat și integrat. <p><i>Nedeclararea utilizării genIA este echivalată cu o încălcare a normelor de integritate academică și va fi tratată conform regulamentelor UVT.</i></p> <p>Studentii sunt responsabili pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verificarea acurateței și relevanței conținutului generat, - respectarea confidențialității și a drepturilor de autor,
---	---

	<p>- integrarea critică și personală a rezultatelor obținute cu genIA.</p> <p><i>Detaliile aplicării acestor condiții de utilizare vor fi prezentate și discutate în cadrul primei întâlniri de curs și seminar.</i></p>
--	--

6 Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea principalelor trăsături proprii simptomatologiilor psihopatologice și/sau comportamentului disfuncțional/maladaptativ (incluzând mediile clinice, ocupaționale, educaționale, etc) în diagnoza/intervenția psihologică în ceea ce privește sistemele familiale • Diferențierea principalelor metodologii utilizate în practica psihologică terapiei de familie • Înțelegerea principiilor deontologice de bază ale profesiei în furnizarea serviciilor psihologice, cunoscând diferența între abordarea individuală și cea sistemică • Recunoașterea relevanței și importanța codurilor etice și a standardelor profesionale ca bază a conduitei, cercetării și practicii profesionale, cu raportare la abordarea sistemică • Operarea în mod pertinent cu limbajul și terminologia specifice domeniului, în interacțiunea cu beneficiarul serviciilor psihologice, astfel încât acesta să înțeleagă mesajul transmis.
Abilități	<ul style="list-style-type: none"> • Calibrarea în mod adecvat a comportamentului în contactul cu clienți aflați în diferite stări emoționale, cu referire la intervențiile în terapia de familie și de cuplu • Realizarea demersurilor necesare în vederea intervievării, ascultării și observării clientului în cadrul interacțiunii cu aceștia. • Recunoașterea și rezolvarea adecvată a dilemelor etice și abaterilor de la standardele profesionale în cadrul unui demers de intervenție psihologică, sub supervizare. • Negocierea nevoilor, obiectivelor, procesului și rezultatelor evaluării/intervenției realizate asupra clientului, sub supervizare, stabilind obiective și interveții la nivelul sistemului familial • Prezentarea în mod coerent a informațiilor, folosind un limbaj clar și materiale scrise adecvate, făcând ajustări rezonabile pentru a optimiza înțelegerea în fața unei audiențe, sub supervizare.

Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> • Manifestarea profesionalismului prin formularea pertinentă de întrebări pentru a înțelege cauzele comportamentului clientului și interpretarea evenimentelor în care este implicat, atunci când interacționează cu acesta, particularizând intervenția pentru sistemul familial • Acțiunea responsabilă în relația cu beneficiarul serviciilor psihologice, conform reperelor etice, deontologice și legale relevante. • Demonstrarea respectului atunci când interacționează cu clienții și alții. • Raportarea cu integritate și onestitate vizavi beneficiarii serviciilor psihologice. • Manifestarea reflexivității, prin disponibilitatea de a reflecta critic, orientat spre ipoteze, și de a aplica raționamente în procesele de luare a deciziilor din demersul psihologic.
-------------------------------	--

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Ipotezizare, circularitate, liniaritate în construirea interviului terapeutic	Expunere, dialog, exemple	7 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala Konya, Z. & Konya, A. (2012). <i>Terapie familială sistemică</i> . Iași: Polirom.
2. Prima ședință în terapia familială: stadiul primirii, stadiul expunerii problemelor, stadiul interacțiunilor, stadiul obiectivelor, finalul întrevederii	Expunere, dialog, exemple	2 ore Zamoșteanu, A. (2008). <i>Psihoterapie familială și intervenții sistemice</i> . Timișoara: Editura Eurobit
3. Tehnici de intervenție în orientarea strategică: instrucțiuni directe, instrucțiuni paradoxale	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala Madanes, C., (2011), <i>Terapia strategică de familie</i> , Editura Institutul pentru Cuplu și Familie, Iași

4. Tehnici de intervenție în orientarea structurală: diagnoza structurală prin identificarea structurii familiei, flexibilității sistemului familial, rezonanței, cadrului de viață, stadiului de dezvoltare, funcției simptomului	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala Minuchin, S., Nichols, M.P., Yung Lee, W. (2015), <i>Evaluarea familiei și cuplului. De la simptom la sistem</i> , Editura Alianța pentru copil și familie, București
5. Tehnici de intervenție în orientarea structurală: rejucarea pattern-urilor tranzacționale, delimitarea frontierelor, depășirea stresului, atribuirea sarcinilor terapeutice, utilizarea simptomelor, manipularea ambianței afective	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala Minuchin, S., Nichols, M.P., Yung Lee, W. (2015), <i>Evaluarea familiei și cuplului. De la simptom la sistem</i> , Editura Alianța pentru copil și familie, București
6. Tehnici de intervenție de factură experiențială	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala
7. Tehnici de interventie in terapia boweniana: diferentiere de sine	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala
8. Tehnici de intervenție în terapia narativă: rescrierea narațiunii clientului	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala
9. Tehnici de lecturare a familiei: genograma etica	Expunere, dialog, exemple	2 ore Goldrick, M (2008), <i>Genograms. Assessment and</i>

		<i>Intervention</i> , London, W.W.Norton&Company
10. Tehnici de lecturare a familiei: genograma imaginară	Expunere, dialog, exemple	2 ore Goldrick, M (2008), <i>Genograms. Assessment and Intervention</i> , London, W.W.Norton&Company
11. Tehnici specifice terapiei contextuale	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala Zamoșteanu, A. (2008). <i>Psihoterapie familială și intervenții sistemice</i> . Timișoara: Editura Eurobit
12. Ghidul de evaluarea familială	Expunere, dialog, exemple, studiu de caz	8 ore Zamoșteanu, A. (2008). <i>Psihoterapie familială și intervenții sistemice</i> . Timișoara: Editura Eurobit 9
13. Modalitati de interventie circulara in terapia de familie	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala
14. Diferențe in intervenția specifică in situatii de violenta sexuala in familie	Expunere, dialog, exemple	2 ore Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte si metode</i> (2005), Bucuresti, Asociatia de Terapie familiala
<p>Bibliografie :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bowlby, J. (2016). <i>Crearea și ruperea legăturilor afective</i>. București: Editura Trei. 2. Goldrick, M (2008), <i>Genograms. Assessment and Intervention</i>, London, W.W.Norton&Company 3. Johnson, S. (2017). <i>Ține-mă strâns în brațe</i>. București: Editura Act și Politon. 4. Konya, Z. & Konya, A. (2012). <i>Terapie familială sistemică</i>. Iași: Polirom. 5. Madanes, C., (2011), <i>Terapia strategică de familie</i>, Editura Institutul pentru Cuplu și Familie, Iași 		

6. Minuchin, S., Nichols, M.P., Yung Lee, W. (2015), *Evaluarea familiei și cuplului. De la simptom la sistem*, Editura Alianța pentru copil și familie, București
7. Nichols, M.P., Schwartz, R.C., *Terapia de familie. Concepte și metode* (2005), București, Asociația de Terapie familială
8. Zamoșteanu, A. (2008). *Psihoterapie familială și intervenții sistemice*. Timișoara: Editura Eurobit

Suporturile pentru curs și seminar vor fi încărcate pe Classroom. Studenții trebuie să se înregistreze pe Google Classroom, utilizând codul pentru curs din Classroom, cu adresa de email instituțională. Codul pentru cursul și seminarul disciplinei **TEHNICI TERAPEUTICE ÎN TERAPIA DE FAMILIE 2025-2026** este:

<https://classroom.google.com/c/ODA1OTE5NTc3MTcw?cjc=xibfle7z>

Pe Google Classroom, la codul indicat, va avea loc comunicarea permanentă cu studenții, atribuirea sarcinilor de seminar, feedbackul în urma evaluării diferitelor sarcini, realizarea de statistici privind prezența la activitate etc.

Cursul și seminarul se vor derula față în față și online și se va folosi următoarea adresă Google Meet

<https://meet.google.com/ozm-xwxc-ihb>

7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Fișa telefonică - prim element în relaționarea cu familia: informații asupra cărora se axează fișa telefonică, modalitatea de obținere a informațiilor, utilitate	Expunere, exemplificare	2 ore
2. Harta familială și regulile familiale: trasarea hărții familiale, identificarea triunghiurilor, identificarea regulilor privind afectivitatea, sexualitatea, secrete familiale	Expunere, exemplificare, studiu de caz	2 ore
3. „Sculptura familială” - tehnică de evaluare și de tratament	Studiu de caz	2 ore
4. „Pozițiile de cuplu” și „pozițiile familiale”	Studiu de caz	2 ore
Obiectele tranziționale în terapiile de familie	Studiu de caz	2 ore

5. „Jocul găștei” ca tehnică de intervenție terapeutică: obiective, protocolul de intervenție	Studiu de caz	2 ore
6. Generarea unui plan de intervenție terapeutică, comparativ cu cel generat prin utilizarea AI	Studiu de caz	2 ore
7. Sinele psihoterapeutului în procesul psihoterapeutic	Metode de dezvoltare personală	2 ore
<p>Bibliografie :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Goldrick, M (2008), <i>Genograms. Assessment and Intervention</i>, London, W.W.Norton & Company 2. Minuchin, S., Nichols, M.P., Yung Lee, W. (2015), <i>Evaluarea familiei și cuplului. De la simptom la sistem</i>, Editura Alianța pentru copil și familie, București 3. Nichols, M.P., Schwartz, R.C., <i>Terapia de familie. Concepte și metode</i> (2005), București, Asociația de Terapie familială 4. Zamoșteanu, A. (2008). <i>Psihoterapie familială și intervenții sistemice</i>. Timișoara: Editura Eurobit 		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

✓	Tematica disciplinei a fost stabilită ținând cont de: documentele ARACIS, tematicile propuse de alte facultăți de profil din țară și străinătate și de cerințele marilor angajatori și asociațiilor profesionale, cum ar fi Colegiul Psihologilor din România.
✓	Conținutul disciplinei corespunde curriculei din alte centre universitare, din țară sau Uniunea Europeană.
✓	Conținuturile practice (lucrări de laborator) corespund cerințelor de pe piața locală a muncii.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Examen	Examenul are la bază evaluarea cunostintelor dobândite în timpul cursului. Examenul va fi de tip examen scris și se va desfășura față în față.	50%
9.5 Seminar / laborator	Lucrare de evaluare	Pe parcursul seminariilor, masteranzii vor prezenta o lucrare practică, reprezentând 50% din valoarea notei finale și constând dintr-o analiză de caz	50%

		cu aplicarea tehnicilor si a conceptelor asimilate până la momentul respectiv. Evaluarea va fi de tip examen oral și se va desfășura fata in fata sau prin videoconferință (Google Meet) .	
9.6 Standard minim de performanță			
<p>Atat la activitatea de seminar, cat si la examenul scris, nota minima este 5.</p> <p>In sesiunea de restanțe, evaluarea va fi de tip examen scris, la care se adauga si prezentarea studiului de caz (examen oral). Evaluarea se va derula fata in fata.</p> <p>Examenul de marire a notei va presupune un examen scris, precum si modificarea studiului de caz (daca situatia o impune), tinand cont de indicatiile de imbunatatire primite de la evaluator. Evaluarea se va derula fata in fata.</p> <p>Pentru a se putea prezenta la examen este necesar un minim de 5 prezente (curs/seminar). Studentul poate recupera maxim 2 absente prin realizarea suplimentara a unui studiu de caz, in conformitate cu cerintele prezentate in cadrul activitatii de seminar. In consecinta, este necesar un numar de minim 3 prezente la curs sau seminar (care nu vor putea sa fie recuperate), in caz contrar, disciplina se recontracteaza</p>			

Data completării
13.09.2025

Titular de disciplină
Conf dr. Alina Oana Zamosteanu

Data avizării în departament

Director de departament
Prof.univ. dr. Delia Vîrgă